

**Comisia agricultură
și industrie alimentară**

R A P O R T

**asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.276/2016
cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea
agriculturii și mediului rural**

**nr.144 din 2 aprilie 2020
(lectura II)**

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, prezentat de Guvern și expune următoarele.

Prin proiectul de lege supus examinării se propune îmbunătățirea și ajustarea politicilor în domeniul dezvoltării agriculturii și mediului rural la necesitățile sectorului agricol, pentru garantarea unei dezvoltări eficiente a acestuia, păstrând continuitatea politicilor promovate de stat.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 11 iunie 2020.

Comisia a examinat amendamentele înaintate de deputați, propunerile și obiecțiile expuse în avizele Comisiilor permanente, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și Avizele Guvernului Republicii Moldova, iar rezultatul examinării acestora se regăsește în tabelul de sinteză parte integrantă a prezentului raport.

Urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară cu votul majorității membrilor săi propune proiectul de lege cu numărul de intrare 144 din 2 aprilie 2020 spre adoptare în lectura a doua.

Radu MUDREAC
Președintele Comisiei

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural

nr. 144 din 02.04.2020

Nr. crt.	Textul părții constitutive al actului legislativ în vigoare ce se propune spre modificare	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond	Avizul Guvernului la amendamentele d-lor A. Slusari și N. Ciubuc (Hotărârea Guvernului nr.523 din 15.07.2020)
1	2	3	4	5	6	7
1.	<p>Articolul 14.</p> <p>Atribuțiile autorității administrative centrale</p> <p>(2) Organul central de specialitate are următoarele atribuții:</p> <p>h) aprobă manualele de proceduri aferente măsurilor de sprijin.</p>	Pct. 5, art. 14	Direcția generală juridică	<p>Observații de conținut și tehnică legislativă</p> <p>La pct.5, modificarea art.14 alin.(2), prin care se propune substituirea manualelor de proceduri aferente prin ghidul solicitantului de subvenții aferent care se aprobă de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, impune revizuirea și art.31 alin.(6) din lege.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Verificările se efectuează conform procedurilor aprobate prin ordinul directorului Agenției, conform Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern.</p> <p>Articolul 31:</p> <p>alineatul (2), lit. b) se expune în următoarea redacție: "b) efectuarea verificărilor și întocmirea actelor corespunzătoare, în ordinea parvenirii cererilor de acordare a subvențiilor;"</p> <p>alineatul (6) cuvintele "aprobate în modul stabilit de organul central de</p>	

1	2	3	4	5	6	7
					<p>specialitate” se substituie cu cuvintele ”aprobate prin ordinul directorului Agenției, conform Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern.”.</p>	
2.	<p>Articolul 15. Atribuțiile și finanțarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură</p> <p>g) elaborează manuale de proceduri pentru fiecare măsură de sprijin.</p>	<p>Pct. 6, art. 15 alin.(2) La articolul 15 alineatul (2): litera g) va avea următorul cuprins: „g) elaborează și aprobă manuale de proceduri interne;” se completează cu literele h) și i) cu următorul cuprins: „h) elaborează ghidul solicitantului de subvenții aferent pentru fiecare măsură de sprijin; i) prezintă rapoarte semestriale privind gestionarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>La pct.6, art.15, alin.(2), lit. h) urmează de concretizat că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură elaborează nu ghidul solicitantului de subvenții aferent dar proiectul ghidului, care potrivit pct.5 din proiect se aprobă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.</p>	<p>Se acceptă Pct.6 se expune în următoarea redacție: La articolul 15 alineatul (2): litera g) va avea următorul cuprins: „g) elaborează și aprobă manuale de proceduri interne;” alineatul se completează cu literele h) și i) cu următorul cuprins: „h) elaborează proiectul ghidului solicitantului de subvenții aferent fiecărei măsuri de sprijin; i) prezintă organului central de specialitate rapoarte semestriale privind gestionarea Fondului național de dezvoltare a</p>	

1	2	3	4	5	6	7
		<p>mediului rural organului central de specialitate și asigură publicarea acestora pe pagina web oficială a Agenției”.</p>			<p>agricultorii și mediului rural și asigură publicarea acestora pe pagina web oficială a Agenției.”</p>	
<p>3.</p>	<p>Articolul 22. Înlesniri acordate unor categorii de producători agricoli (1) În vederea încurajării producției agroalimentare ecologice, susținerii business-ului mic și mijlociu, atragerii în agricultură a tineretului, femeilor din mediul rural, înviorării climatului de afaceri în zonele defavorizate, subvențiile acordate în condiții generale din valoarea investiției eligibile se majorează cu cel puțin: a) 15% – pentru tinerii fermieri și femeile fermiere; b) 20% – pentru producătorii agricoli care se ocupă cu cultivarea culturilor ecologice sau cu</p>	<p>Pct.11 și pct.12 Articolul 22: la alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins: „a) 15% – pentru tinerii fermieri, femeile fermieri și migranții reîntorși”; alineatul (2) se completează cu textul ” , pe parcursul unui an de subvenționare”; se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Înlesnirile enumerate la alin. (1) nu vor depăși plafonul maximum de 30% din valoarea investiției</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>La pct.11 și pct.12 se operează cu un termen nou migrații reîntorși. Însă, din proiect nu rezultă cu claritate semnificația noțiunii. Nici Analiza Impactului de Reglementare la proiect nu oferă careva informații la acest subiect. În cazul în care Parlamentul va accepta modificarea propusă, textul legii necesită a fi revizuit în acest sens. Respectiv, la pct.11.pentru încadrarea semantică a noilor beneficiari de înlesniri – migrații reîntorși, în conținutul art.22, alin.(1), lit. a) se impune de a modifica în modul corespunzător și partea</p>	<p>Se acceptă a se vedea pct. 12.</p>	

1	<p>creșterea ecologică a animalelor;</p> <p>c) 15% – pentru producătorii agricoli care desfășoară activitate agricolă supusă subvenționării în zonele defavorizate;</p> <p>d) 10% – pentru producătorii agricoli care au achiziționat bunuri (active) de producție autohtonă eligibile spre subvenționare.</p> <p>(2) În cazul în care solicitantul subvenției cade sub incidența mai multor înlesniri enumerate la alin.(1), acesta va beneficia doar de una, la alegere.</p> <p>Articolul 23. Acordarea subvenției în avans</p> <p>(1) Prin derogare de la prevederile art.20 alin.(4) din prezenta lege, tinerii fermieri, femeile fermiere, precum și producătorii agricoli mici, care cad sub incidența noțiunii de întreprindere nou-înregistrată conform Legii</p>	<p>eligibile și se vor stabili în limitele alocațiilor disponibile.”</p> <p>Articolul 23: la alineatul (1), după textul „femeile fermieri” se introduce textul „migranții reîntorși”; alineatul (2): la litera b), după cuvântul „investiției” se introduce cuvântul „eligibile”; la litera c), cuvintele „din zona” se exclud; litera h) se abrogă;</p> <p>alineatul (8): la litera a), textul „conform recensământului populației și al locuințelor din 2014” se substituie cu cuvintele „conform ultimului recensământ</p>	4	<p>dispozitivă al alin.(1) din acest articol.</p> <p>Obiecția invocată rezultă și din faptul că în Parlament este înregistrat Proiectul de lege nr.148/2020 privind reîntoarcerea benevolă a conașionalilor în țară. Astfel, pentru a nu confunda aceste două noțiuni este necesar de a prevedea în proiect care persoane cad sub incidența noțiunii de migrați reîntorși.</p>	6	7
---	--	--	---	---	---	---

1	2	3	4	5	6	7
	<p>nr.179 din 21 iulie 2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, înregistrați în mediul rural și a căror investiție vizează una dintre activitățile prevăzute la art.17 prioritatea I pct.1) lit.a), b), d) și e) și pct.2) lit.a) din prezenta lege, pot beneficia de subvenții în avans pentru proiecte start-up, în cadrul cărora pot solicita până la 50% din valoarea investiției.</p> <p>(2) Proiectele start-up se subvenționează în avans, cu respectarea următoarelor condiții:</p> <p>b) valoarea investiției nu este mai mare de un milion de lei;</p> <p>c) proiectul este implementat într-o localitate din zona rurală;</p> <p>h) fondatorul/fondatorii solicitantului nu sînt afiliați unui alt producător agricol.</p> <p>(8) Proiectele care se încadrează în măsurile de sprijin prevăzute la alin.(7) lit.a) și b) se subvenționează în avans cu</p>	<p>efectuat al populației și al locuințelor”; la litera c), cuvântul „investiției” se substituie cu cuvintele „proiectului eligibil”; la alineatul (9) litera c), cuvintele „proiectelor realizate” se substituie cu cuvintele „proiectului eligibil”.</p>				

1	2	3	4	5	6	7
	<p>respectarea următoarelor condiții:</p> <p>a) solicitanții și beneficiarii proiectelor sînt autoritățile administrației publice locale de nivelul întîi (sate și comune, inclusiv orașe cu o populație de pînă la 10000 de locuitori cu statut de rezident, conform recensămîntului populației și al locuințelor din 2014);</p> <p>c) costul total al investiției nu trebuie să depășească 3 milioane de lei;</p> <p>(9) Proiectele care se încadrează în măsurile de sprijin prevăzute la alin.(7) lit.c) se subvenționează în avans cu respectarea următoarelor condiții:</p> <p>c) costul total al proiectelor realizate nu trebuie să depășească 1 milion de lei;</p>	Pct. 15, art.27 alin. (2) lit. f)	Direcția generală juridică	La pct.15, art.27 alin.(2) lit. f) nu e necesar de a expune textul în redacție nouă, deoarece se introduc doar cuvintele a verificărilor pe teren.	Se acceptă La pct.15 art.27 alin.(2) lit. f) după cuvîntul "corespunzătoare" se completează cu cuvintele "a verificărilor pe teren și".	
4.	<p>Articolul 27.</p> <p>Drepturile și obligațiile solicitanților și beneficiarilor de subvenții</p> <p>(2) Solicitanții și</p>	Pct. 15, art.27 alin. (2) lit. f)	Direcția generală juridică	La pct.15, art.27 alin.(2) lit. f) nu e necesar de a expune textul în redacție nouă, deoarece se introduc doar cuvintele a verificărilor pe teren.	Se acceptă La pct.15 art.27 alin.(2) lit. f) după cuvîntul "corespunzătoare" se completează cu cuvintele "a verificărilor pe teren și".	

1	2	3	4	5	6	7
	<p>beneficiarii de subvenții sînt obligați:</p> <p>f) să asigure toate condițiile pentru desfășurarea corepunzătoare a inspecțiilor postachitare de către reprezentanții împuterniciți ai Agenției, pe durata stabilită la lit.e), inclusiv accesul în locurile și spațiile unde este efectuată investiția obiect al subvenționării, la documentele juridice, financiare, tehnice care au stat la baza efectuării și dezvoltării acestei investiții etc.;</p>					
5.	<p>Articolul 31.</p> <p>Procedura de inspecție și control pe teren</p> <p>(1) Solicitanții sînt responsabili de respectarea conformă a criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor și angajamentelor.</p>	<p>Pct. 16 la art.31:</p> <p>în denumire, cuvintele „inspecție și control” se substituie cu cuvîntul „verificare”;</p> <p>în tot conținutul articolului, cuvintele „inspecție” și</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>La pct.16, modificările propuse la subalineatul doi vor provoca repetări inutile a termenului <i>verificări</i> (a se vedea art.31, alin.(2), lit. b)).</p> <p>Recomandăm reformularea pct.16.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Ppct.16 se expune în următoarea redacție:</p> <p><i>16. La articolul 31:</i></p> <p><i>în denumire, cuvintele „inspecție și control” se substituie cu cuvîntul „verificare”;</i></p>	

1	2	3	4	5	6	7
	<p>(2) Procedura de control pe teren are la bază următoarele principii:</p> <p>a) obiectivitatea și imparțialitatea la efectuarea inspecțiilor;</p> <p>b) efectuarea inspecțiilor și întocmirea actelor de inspecții în ordinea parvenirii spre verificare a cererilor de acordare a subvențiilor;</p> <p>c) transparența și publicitatea actelor de inspecții;</p> <p>d) prezumția respectării legislației de către producătorul agricol sau grupul de producători supus verificărilor;</p> <p>e) caracterul constator, consultativ și recomandabil al verificărilor pe teren;</p> <p>f) oportunitatea și proporționalitatea duratei acestuia – efectuarea controlului în cel mai scurt termen posibil, dar care să nu depășească termenul prevăzut la alin.(4).</p>	<p>„control”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „verificare”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p>			<p>la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) efectuarea verificărilor și întocmirea actelor corespunzătoare în ordinea parvenirii cererilor de acordare a subvențiilor;”</p> <p>la alineatul (3) litera a), cuvintele „inspecția și controlul” se substituie cu cuvântul „verificare”;</p> <p>la alineatul (6), cuvintele „aprobat în modul stabilit de organul central de specialitate” se substituie cu cuvintele „aprobat prin ordinul directorului Agenției, conform Legii nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern”; în cuprinsul articolului, cuvintele „inspecție” și „control”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „verificare” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	

1		2	<p>(3) Pentru fiecare solicitant de subvenții verificat se va întocmi un act de inspecție, conform procedurii stabilite, după modelul aprobat de organul central de specialitate, care va cuprinde:</p> <p>a) componența grupului care a efectuat inspecția și controlul pe teren;</p> <p>b) măsura de sprijin accesată de solicitant și, după caz, descrierea succintă a proiectului, cu indicarea sumei solicitate;</p> <p>c) obiectul inspecției și programul derulării acesteia;</p> <p>d) rezultatele verificărilor și concluzia grupului de inspecție.</p> <p>(4) Perioada de efectuare a verificărilor nu va depăși 30 de zile din data inițierii.</p> <p>(5) Solicitanții subvențiilor sînt obligați să prezinte, în termen de 10 zile, informația și documentele solicitate în</p>	3		4		5		6		7	
---	--	---	---	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

1	<p>2</p> <p>cadrul verificărilor. În cazul refuzului de a prezenta informația și documentele solicitate, Agenția este în drept să respingă cererea de acordare a subvenției, cu informarea producătorului agricol.</p> <p>(6) Procedura de control pe teren, acțiunile ce urmează a fi întreprinse în cadrul verificărilor se stabilesc în manualele de proceduri, aprobate în modul stabilit de organul central de specialitate.</p>	3	4	5	6	7
6.		Pct. 6 din Nota informativă	Direcția generală juridică	Conform pct.6 din Nota informativă, adoptarea și punerea în aplicare a prevederilor proiectului impune necesitatea aprobării unor acte normative privind implementarea legii. În acest sens, este recomandabil de a prevedea dispoziții finale și tranzitorii în proiect.	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul unic al proiectului a fost redenumit în articolul I. De asemenea, proiectul s-a completat cu articolul II privind dispoziții finale și tranzitorii:</p> <p>” Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	

1	2	3	4	5	6	7
					(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.”	
7.	<p>Articolul 26. Costuri și bunuri neeligibile</p> <p>f) taxa pe valoare adăugată;</p>	Articolul 26 litera f)	Deputat Radu Mudreac	Articolul 26 litera f) se completează cu următorul text: „, cu excepția proiectelor depuse de autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi”.	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p><i>f) taxa pe valoare adăugată, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17, prioritatea III, inițiate de autoritățile administrației publice locale.”</i></p>	
8.	<p>Articolul 9. Principiul eficienței bazate pe argumente economico-financiare</p> <p>(3) Subvențiile (plățile directe) se acordă în condițiile bunei utilizări a resurselor naturale, umane, financiare și a celor de producție, ale aplicării sistemelor de calitate pentru produsele agricole și alimentare, respectării regulilor de agromediu.</p>	Pct.4 Articolul 9: denumirea se completează cu cuvintele „și indicatori”, la alineatul (3), după cuvântul „condițiile” se introduce textul „respectării asolamentului, protejării solului.”.	Deputat A. Slusari	Art.: I. - Articolul 9 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.67-71/93 din 03.03.2017), să fie exclus.	<p>Nu se acceptă în contextul Avizului Guvernului</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Referitor la excluderea din proiect a modificării art. 9 alin. (3) din Legea nr. 276/2016, prin care se propune a condiționa acordarea subvențiilor (plăților directe) de respectarea asolamentului, protejării solului, aceasta este argumentată de autor astfel: „Având în vedere că nu există niciun act normativ care ar</p>

1	2	3	4	5	6	7
				<p>eficientizare a subvenționării bazate pe criterii de eficiență economico-financiară, cu selectarea de către autoritatea administrației publice centrale competente ale beneficiarilor. Având în vedere că nu există nici un act normativ, care ar reglementa tehnologia respectării asolamentului, această procedură de selecție a beneficiarilor baze pe unele principii neclare stimulează acte de corupție în procesul decizional, fapt care determină în majoritatea cazurilor refuzarea neîntemeiată a agricultorilor la solicitarea subvențiilor de către aceștia și, respectiv, demotivarea de a accesa subvenții.</p>		<p>reglementa tehnologia respectării asolamentului, această procedură de selecție a beneficiarilor bazată pe unele principii neclare stimulează acte de corupție în procesul decizional, fapt care determină în majoritatea cazurilor refuzarea neîntemeiată a agricultorilor la solicitarea subvențiilor de către aceștia și, respectiv, demotivarea de a accesa subvenții.</p> <p>În acest context, semnalăm că art. 35 lit. a) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător stabilește că „agenții economici, deținători de terenuri agricole, indiferent de forma de proprietate, vor gospodări solul în vederea obținerii de produse alimentare și de venituri, având grijă de păstrarea lui pentru generațiile prezente și viitoare, în care sunt</p>

1						7
						<p>obligăți să respecte prevederile actelor normative, celor menționate în art. 68 lit. e) din prezenta lege, recomandările autorităților agricole cu privire la organizarea asolamentelor și rotației lor, respectarea structurii culturilor agricole, fertilizarea fundamentală științific, ameliorările funciare, menținerea unui bilanț pozitiv de humus și reducerea pierderilor prin eroziune sub limita restituirii lui naturale”. Obligația utilizatorilor de terenuri agricole de a respecta asolamentul este prevăzută și în mai multe acte normative subordonate legii, printre care menționăm: Reglementarea tehnică „Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1157/2008,</p>

1	2	3	4	5	6	7
						Regulamentul privind prevenirea poluării apelor din activități agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836/2013. În acest context, Guvernul nu acceptă amendamentul privind excluderea din proiect a art. 9 alin. (3).
9.	<p>Articolul 18. Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural</p> <p>(1) Pentru subvenționarea investițiilor aferente obiectivelor și măsurilor de sprijin, incluse în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală, se instituie Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, care se formează din alocațiile anuale de la bugetul de stat, ca poziție distinctă pentru politica de subvenționare în agricultură și mediul rural, precum și din alte surse, inclusiv din cadrul</p>		<p>Deputat A. Slusari</p>	<p>Art. II. - Articolul 18 alineatul (1) din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.67-71/93 din 03.03.2017), cu modificările ulterioare, va avea următoarea redacție : „Alocațiile anuale din bugetul de stat, cumulativ cu alte surse, pentru Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural vor constitui nu mai puțin de 3% din cheltuielile aprobate ale bugetului de</p>	<p>Comisia acceptă în redacția următoare: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „Alocațiile anuale din bugetul de stat, cumulativ cu alte surse, pentru Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural vor constitui nu mai puțin de 3% din cheltuielile aprobate ale bugetului de stat. Alocațiile anuale vor fi prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv.”</p>	<p>Nu se acceptă conceptual Propunerea privind expunerea alin. (1) al art. 18 din Legea nr. 276/2016 în formularea: „(1) Alocațiile anuale din bugetul de stat, cumulativ cu alte surse, pentru Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (în continuare – <i>FNDAMR</i>) vor constitui nu mai puțin de 3% din cheltuielile aprobate ale bugetului de stat. Alocațiile anuale vor fi prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv”, <i>nu poate fi acceptată conceptual</i>,</p>

1	2	3	4	5	6	7
	<p>fondurilor programelor Comisiei Europene. (2) Alocațiile anuale din bugetul de stat pentru Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural vor fi prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv.</p>			<p>stat. Alocațiile anuale vor fi prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.67-71/93 din 03.03.2017).”</p>		<p>deoarece contravine prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Astfel, conform art. 17 alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, stabilirea prin acte normative, altele decât legea/decizia bugetară anuală a unor sume sau cote procentuale din buget sau din produsul intern brut, destinate anumitor domenii, sectoare sau programe, nu se admite. Practica de a stabili anumite cote procentuale din PIB sau din buget pentru anumite sectoare sau programe se consideră una defectuoasă, deoarece afectează negativ procesul bugetar și, pe termen mediu și lung, poate conduce la subminarea</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>sustenabilității bugetului public național. în condițiile în care Guvernul are o agendă de priorități de politici bine definită, este imperativă existența unei flexibilități adecvate în procesul de alocare a cheltuielilor publice. În plus, rezervarea resurselor pentru anumite cheltuieli reduce eforturile autorităților de sporire a calității managementului, identificării acțiunilor de utilizare mai eficientă a resurselor publice, în cazurile în care analizele denotă existența unor asemenea rezerve.</p> <p>Prin urmare, modificările propuse, ce prevăd stabilirea cotei procentuale din buget (cheltuielile aprobate) pentru FNDMR nu pot fi susținute, legea bugetară anuală fiind mediul unic în care se planifică și se repartizează resursele bugetare disponibile ale</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>statului, în strânsă corelare cu prioritățile politice ale Guvernului și fiind cont de performanța programelor de cheltuieli publice. În contextul celor menționate, reiterăm poziția expusă în Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 276/2016 (inițiativa legislativă nr. 111 din 9 martie 2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 223/2020, privind neacceptarea modificării art. 18 alin. (1) din Legea nr. 276/2016.</p>
10.	<p>Articolul 3. Noțiuni principale</p>	<p>La Articolul. 3</p>	<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>La Art. 3 propun să fie dată noțiunea de "femeie fermier,, „tînăr fermier, și "lucrător migrant" cu următorul cuprins: "femeie fermier - producător agricol înregistrat într-o localitate rurală, al cărui fondator/membru (în cazul gospodăriilor țărănești) și administrator este o femeie</p>	<p>Se acceptă parțial în contextul Avizului Guvernului "femeie fermier - producător agricol înregistrat într-o localitate rurală, al cărui fondator/membru (în cazul gospodăriilor țărănești) și administrator este o femeie care deține competențele și calificările profesionale</p>	<p>Se acceptă parțial Modificările autorului privind completarea art. 3 cu noțiunile „femeie fermier” și „tînăr fermier” se acceptă parțial, în următoarea formulare: „femeie fermier – producător agricol înregistrat într-o localitate rurală, al cărui fondator/membru (în</p>

1	2	3	4	5	6	7
				<p>care deține competențele și calificările profesionale corespunzătoare și care se inițiază pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca administrator al acesteia. Perioada de inițiere într-o exploatație se consideră perioada de 3 ani, ulteriori, înregistrării în calitate de producător agricol.</p>	<p>corespunzătoare și care se inițiază pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca administrator al acesteia.”</p>	<p>cazul gospodărilor țărănești) și administrator este o femeie care deține competențele și calificările profesionale corespunzătoare și care se inițiază pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca administrator al acesteia.”</p> <p>Prevederea „Perioada de inițiere într-o exploatație se consideră perioada de 3 ani, ulteriori înregistrării în calitate de producător agricol.” propusă la noțiunile „tânăr fermier” și „femeie fermier”, nu se acceptă, deoarece contravine noțiunii de producător agricol, care nu face referință la o perioadă de tranziție pentru femeii fermier și tânăr fermier și care prevede că criteriile stabilite pentru producătorii agricoli nu vor depăși criteriile stabilite pentru întreprinderile micro-,</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>mici și mijlocii prin Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care prevede că întreprinderea nou-înregistrată se consideră întreprinderea înregistrată conform legislației, care nu depășește termenul de un an de la înființare. Odată cu aprobarea acestui amendament, anual cca 18 mil. lei vor fi alocate ca subvenții majorate pentru categoria de femei fermier și cca 3 mil. lei pentru categoria de tânărm fermier. Această modificare va spori suma subvențiilor solicitate de către producătorii agricoli din FNDAMR.</p>
11.			<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>"tânărm fermier - producător agricol persoană fizică sau juridică, înregistrat într-o localitate rurală, al cărei fondator și administrator unic este persoana fizică cu vârsta între 18-40 de ani la</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție: "tânărm fermier - producător agricol persoană fizică sau juridică, înregistrat într-o localitate rurală, al cărei fondator și administrator unic este persoana fizică cu</p>	<p>Se acceptă parțial A se vedea argumentarea la pct.10</p>

1	2	3	4	5	6	7
				<p>data depunerii cererii de acordare a sprijinului financiar nerambursabil, care deține competențele și calificările profesionale corespunzătoare și care se inițiază pentru prima dată într-o exploataje agricolă ca administrator al acesteia. Perioada de inițiere într-o exploataje se consideră perioada de 3 ani, ulteriori, înregistrării în calitate de producător agricol.”</p>	<p>vârsta între 18-40 de ani la data depunerii cererii de acordare a sprijinului financiar nerambursabil, care deține competențele și calificările profesionale corespunzătoare și care se inițiază pentru prima dată într-o exploataje agricolă ca administrator al acesteia.”</p>	
12.			<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>”Lucrător migrant - cetățean al Republicii Moldova, plecat temporar peste hotarele țării cu scopul desfășurării activității de muncă, în bază de contract de muncă, revenit în Republica Moldova, începând cu anul 2020, cu scopul inițierii unei activități agricole și care poate confirma prin documente justificative că deține cel puțin 20 % mijloacele financiare</p>	<p>Se acceptă parțial în contextul Guvernului „migrant revenit” – „cetățean al Republicii Moldova, aflat minimum un an peste hotarele țării în scopul desfășurării activității de muncă, în bază de contract de muncă, revenit în Republica Moldova, începând cu anul 2020 și care a înregistrat activitatea sa agricolă în</p>	<p>Se acceptă parțial ...Privitor la noțiunea „lucrător migrant”, amendamentul se acceptă parțial, deoarece migrantul revenit are posibilitatea de a primi sprijin financiar atât la subvenționarea postinvestițională, cât și la plățile în avans. Complementar, noțiunea „lucrător migrant” se aplică la Programul Pare 1+1, unde grantul se oferă</p>

1	2	3	4	5	6	7
				<p>contribuție proprie în proiect, surse provenite din remitențe.”</p>	<p><i>una dintre formele stabilite de lege”.</i></p>	<p>rudelor migrantului aflat peste hotare, în cazul acordării subvențiilor din FNDAMR, acestea se acordă nemijlocit migrantului revenit. Deci se acceptă următorul cuprins al noțiunii „migrant revenit” – „<i> cetățean al Republicii Moldova, aflat minimum un an peste hotarele țării în scopul desfășurării activității de muncă, în bază de contract de muncă, revenit în Republica Moldova, începând cu anul 2020 și care a înregistrat activitatea sa agricolă în una dintre formele stabilite de lege”.</i></p>
13.	<p>Articolul 22. Înlesniri acordate unor categorii de producători agricoli (1) În vederea încurajării producției agroalimentare ecologice, susținerii business-ului mic și mijlociu, atragerii în agricultură a tineretului,</p>	<p>La punctul 11, modificările la art. 22, alin. (2) și (3) .</p> <p>11.Articolul 22: la alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>La punctul 11, modificările la art. 22, alin. (2) și (3) să fie excluse.</p>	<p>Nu se acceptă în contextul Avizului Guvernului</p>	<p>Nu se acceptă Propunerea privind excluderea modificărilor propuse la pct.22 alin.(2) și (3), nu se acceptă, deoarece aceasta va majora solicitările din FNDAMR. În context, remarcăm că anual din</p>

1	2	3	4	5	6	7
	<p>femeilor din mediul rural, înviorării climatului de afaceri în zonele defavorizate, subvențiile acordate în condiții generale din valoarea investiției eligibile se majorează cu cel puțin:</p> <p>a) 15% – pentru tinerii fermieri și femeile fermiere;</p> <p>-</p> <p>(2) În cazul în care solicitantul subvenției cade sub incidența mai multor înlesniri enumerate la alin.(1), acesta va beneficia doar de una, la alegere.</p>	<p>„a) 15% – pentru tinerii fermieri, femeile fermiere și migranții reveniți;”</p> <p>la alineatul (2), după cuvântul „acesta” se introduce textul „, pe parcursul unui an de subvenționare;”, articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Înlesnirile enumerate la alin. (1) nu vor depăși plafonul maxim de 30% din valoarea investiției eligibile și se vor stabili în limitele alocațiilor disponibile.”</p>				<p>FNDAMR cca 30 mil. lei constituie subvenții majorate ce sunt alocate solicitanților de subvenții conform criteriilor stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Mai mult decât atât, ca urmare a misiunii de audit efectuată de Curtea de Conturi în anul 2019, s-a recomandat ca înlesnirile acordate producătorilor agricoli să fie expuse mai clar, și anume să fie specificată perioada acordării și numărul înlesnirilor acordate. Așadar, reiterăm necesitatea privind expunerea alin. (2) al art. 22 în următoarea formulare: „În cazul în care solicitantul subvenției cade sub incidența mai multor înlesniri enumerate la</p>

1						7	<p>alin.(1), acesta, pe parcursul unui an de subvenționare, va beneficia doar de una, la alegere.” Totodată, prin modificările introduse în alin. (3), „înlesnirile enumerate la alin. (1) din legea în vigoare nu vor depăși plafonul maximum de 30% din valoarea investiției eligibile și se vor stabili în limitele alocațiilor disponibile.”</p> <p>Deci se lasă loc ca Guvernul, în funcție de prioritățile de dezvoltare a sectorului, să poată oferi subvenții majorate pe diverse domenii, în limitele surselor disponibile. Din aceste considerente, propunerea privind excluderea din proiect a amendamentelor la pct. 22 alin. (2) și (3) nu poate fi acceptată.</p>
---	--	--	--	--	--	---	---

1	2	3	4	5	6	7
14.	<p>Articolul 23. Acordarea subvenției în avans</p> <p>(2) Proiectele start-up se subvenționează în avans, cu respectarea următoarelor condiții:</p> <p>h) fondatorul/fondatorii solicitantului nu sînt afiliați unui alt producător agricol.</p>	<p>La art. 23, alin. (2), lit. h)</p>	<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>La art. 23, alin. (2), lit. h) se exclude.</p>	<p>Nu se acceptă în contextul Avizului Guvernului</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Guvernul nu acceptă amendamentul propus privind excluderea lit. h) din art. 23. Actualmente, condiția prevăzută la art. 23 alin. (2) lit. h), „fondatorul/fondatorii solicitantului nu sunt afiliați unui alt producător agricol”, se aplică doar în cazul acordării subvențiilor în avans pentru proiectele start-up. Astfel, afilierea, în cazul respectiv, este o barieră în accesarea subvențiilor în avans de către tineri ai căror părinți sunt beneficiari de subvenții clasice. Ca urmare a punerii în aplicare a actelor normative din domeniul vizat, producătorii agricoli interesați, precum și asociațiile de profil insistă asupra excluderii acestei prevederi pentru a motiva și a atrage tineri să se lanseze în afaceri în domeniul agriculturii.</p>

1	2	3	4	5	6	7
15.	<p>Articolul 25. Criteriile speciale de eligibilitate (1) Criteriile speciale de eligibilitate reprezintă totalitatea condițiilor speciale valabile pentru fiecare măsură de sprijin, respectarea cărora acordă dreptul la subvenție după cum urmează:</p> <p>6) pentru investițiile în infrastructura postrecoltare și procesare, subvenția se acordă în cazul înținerii următoarelor condiții:</p> <p>a) solicitantul deține baza de producție a materiei prime. Sînt facilitați producătorii agricoli care fac dovada deținerii bazei materiale de producție, inclusiv a suprafeței de terenuri deținute legal, care ar asigura cel puțin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 % din capacitatea de păstrare în cazul depozitelor agroindustriale; - 50 % producție proprie procesată, din volumul total prelucrat, sau care urmează a fi prelucrată anual în perioada de implementare a proiectului în cazul echipamentelor de procesare a producției agricole. - 100 % producție autohtonă, în cazul prelucrării primare a cărnii și procesării laptelui. 	La punctul 13, art.25, alin. (1)	Deputat N. Ciubuc	La punctul 13, modificările la art. 25, alin. (1), punctul 6), lit. a), va avea următorul cuprins: "a) solicitantul deține baza de producție a materiei prime. Sînt facilitați producătorii agricoli, după caz grupurile de producători care fac dovada deținerii bazei materiale de producție, inclusiv a suprafeței de terenuri deținute legal, care ar asigura cel puțin: - 50 % din capacitatea de păstrare în cazul depozitelor agroindustriale; - 50 % producție proprie procesată, din volumul total prelucrat, sau care urmează a fi prelucrată anual în perioada de implementare a proiectului în cazul echipamentelor de procesare a producției agricole. - 100 % producție autohtonă, în cazul prelucrării primare a cărnii și procesării laptelui.	Se acceptă în următoarea redacția "a) solicitantul deține baza de producție a materiei prime. Sînt facilitați producătorii agricoli, după caz grupurile de producători care fac dovada deținerii bazei materiale de producție, inclusiv a suprafeței de terenuri deținute legal, care ar asigura cel puțin: - 50 % din capacitatea de păstrare în cazul depozitelor agroindustriale; - 50 % producție proprie procesată, din volumul total prelucrat, sau care urmează a fi prelucrată anual în perioada de implementare a proiectului în cazul echipamentelor de procesare a producției agricole. - 50 % producție autohtonă, în cazul prelucrării primare a cărnii și procesării laptelui. Pentru investițiile altele decît cele menționate, valoarea subvenției se	Se acceptă parțial Referitor la amendamentul propus la art. 25 alin. (1) pct. 6) lit. a). Potrivit autorului, scopul acestui amendament este de a susține producătorii agricoli care produc produse agricole, contribuie la crearea și menținerea locurilor de muncă, plătesc impozite. Sennalăm că norma descrisă în acest amendament nu este funcțională și va genera disfuncționalități de ordin economic și social. Actualmente, sunt producători agricoli (vinării) care nu au plantații viticole proprii și sunt multe gospodării agricole care dețin plantații viticole, dar nu posedă vinării. Deci prin amendamentul menționat supra se impune ca vinăriile să își creeze plantațiile viticole proprii. Totodată, apare

1		2	3	4	5	6	7
		50% din valoarea de bază a acesteia;			Pentru investițiile altele decât cele menționate, valoarea subvenției se reduce cu 50 % din valoarea de bază a acesteia."	<i>reduce cu 50 % din valoarea de bază a acesteia."</i>	incertitudinea în raport cu deținătorii de plantații viticole. Tot în acest context menționăm că va fi imposibil de efectuat calcule privind deținerea bazei de producție proprie ce asigură cel puțin 50% din capacitatea de păstrare/prelucrare pentru casele de ambalare, containere, stivuitor, utilaj de procesare a fructelor, legumelor, cartofului, cerealelor. Din aceste considerente, acest indicator va fi evaluat subiectiv și va lăsa loc de interpretare. Această normă poate fi aplicată doar pentru construcția și modernizarea frigiderelelor. Mai mult decât atât, textul „100% producție autohtonă, în cazul prelucrării primare a cărnii și procesării laptelui” nu poate fi acceptat pentru că ar crea impedimente potențialilor beneficiari, similar

1	2	3	4	5	6	7
						<p>situației anului de subvenționare 2016, când niciun producător agricol nu a beneficiat de subvenții, deoarece, în faza de procesare a cărnii și a laptelui, procesatorii utilizează și produse din import.</p> <p>Așadar, amendamentul la art. 25 alin. (1) pct. 6) lit. a) se acceptă parțial și va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) solicitantul deține baza de producție a materiei prime, care face dovada deținerii bazei materiale de producție, inclusiv a suprafeței de terenuri deținute legal, care ar asigura cel puțin 50% din capacitatea de păstrare în frigidere a fructelor, strugurilor și a legumelor. În cazul prelucrării primare a cărnii și procesării laptelui, solicitantul confirmă prelucrarea și/sau procesarea producției de origine autohtonă”.</p>

1	2	3	4	5	6	7
16.	<p>Articolul 26. Costuri și bunuri neeligibile</p> <p>Nu fac obiectul investiției eligibile:</p> <p>f) taxa pe valoare adăugată;</p> <p>j) serviciile de instalare, de montaj, lucrările mecanizate, serviciile de transport, cheltuielile vamale etc.;</p>	<p>La punctul 14, modificările la art. 26, lit. j) și lit. j), după la litera j), după textul „serviciile de transport,” se introduce textul „cu excepția măsurilor de sprijin pentru care subvenția se acordă în avans,”.</p>	<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>La punctul 14, modificările la art. 26, lit.f) și lit. j), va avea următorul cuprins:</p> <p>"f) taxa pe valoare adăugată, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17, prioritatea III, inițiate de autoritățile administrației publice locale."</p> <p>"j) serviciile de instalare, de montaj, lucrările mecanizate, serviciile de transport, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17, prioritatea III, inițiate de autoritățile administrației publice locale."</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Modificările propuse la art. 26, lit. f), se acceptă.</p> <p>litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>"f) taxa pe valoare adăugată, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17, prioritatea III, inițiate de autoritățile administrației publice locale.";</p> <p>Modificările propuse la art. 26, lit. j), se acceptă parțial.</p> <p>litera j) va avea următorul cuprins:</p> <p>"j) serviciile de instalare, de montaj, lucrările mecanizate, serviciile de transport, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17, prioritatea III, literele a), c), d) și e)."</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>La amendamentul aferent modificării art. 26 lit. j), dispoziția de modificare nu corespunde cu normele derivate din aceasta, referitoare la lit. f) și j). În acest context, modificările propuse la art. 26 lit. j) se acceptă parțial. După textul „art. 17, prioritatea III,” se completează cu textul „literele a), c), d) și e).”</p>
17.	<p>Articolul 36. Intrarea în vigoare</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2017, cu excepția prevederilor</p>	<p>Punctul 20, modificările la art. 36, alin. (3)</p>	<p>Deputat N. Ciubuc</p>	<p>Punctul 20, modificările la art. 36, alin. (3), cifra "2020", se substituie cu cifra "2021".</p>	<p>Comisia acceptă în următoarea redacție:</p> <p>La articolul 36, alineatul (3) cifrele "2020" se substituie cu cifrele "2022";</p>	<p>Nu susține conceptual amendamentul:</p> <p>Modificarea art. 36 alin. (3) prin substituirea cifrelor „2020” cu cifrele</p>

1		2	3	4	5	6	7
	<p>art.21, care se vor pune în aplicare la 1 ianuarie 2020. (2) Situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării în vigoare a prezentei legi, apărute în temeiul contractelor de acordare a subvenției, se vor aplica prevederile actelor legislative în vigoare pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi. (3) Începînd cu anul 2020, producătorii agricoli care nu vor fi înregistrați în baza de date a Sistemului informațional integrat agricol nu vor putea accesa subvenții (plăți directe).</p>	<p>La articolul 36, alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Producătorii agricoli care nu vor fi înregistrați în baza de date a Sistemului informațional integrat agricol nu vor putea accesa plăți directe.”</p>					<p>„2021” este greșită conceptual, deoarece de la intrarea legii în vigoare și până la ieșirea ei din vigoare aceasta are eficiență deplină și continuă. O lege intrată în vigoare poate fi ulterior modificată, abrogată parțial sau integral. Amânarea termenului de intrare în vigoare a unei legi sau a unor prevederi ale acesteia poate avea loc doar până la intrarea în vigoare a acestora. Intrarea în vigoare semnifică faptul că norma juridică este validă, dobîndește forță juridică, guvernează deplin relațiile sociale și din acest moment începe să producă efecte juridice, fiind executorie și opozabilă tuturor subiecților vizafi. Amânarea acțiunii normelor propuse de proiect după intrarea în vigoare a acestora ar echivala cu suspendarea</p>

1	2	3	4	5	6	7
						<p>provizorie a acțiunii lor, ceea ce contravine bazelor procesului legislativ. Nici Constituția Republicii Moldova, nici alte acte legislative nu conțin prevederi despre suspendarea prin acte normative ulterioare a acțiunii actelor normative în vigoare (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 19/1999 privind controlul constituționalității prevederilor art. 2 alin.(2) și art. 52 din Legea bugetului pe anul 1999 nr. 216-XIV din 12 decembrie 1998).</p>
18.	<p>Articolul 37. Organizarea executării Guvernului, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi: a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; b) va asigura reexaminarea și abrogarea de către</p>		<p>Deputat Radu Mudreac</p>	<p>La articolul 37: 1. alineatul unic devine alineatul (1); 2. se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Prin derogare de la prezenta Lege, mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și</p>	<p>Se acceptă în contextul Avizului Guvernului</p>	<p>Se acceptă. Avizul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.529 din 20.07.2020</p>

1		2	autoritățile administrației publice centrale a actelor normative ale acestora care contravin prezentei legi; c) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.	3		4		5	mediului rural vor fi utilizate, în mărimea și modul stabilit de către Guvern, pentru compensarea parțială a pierderilor acordate producătorilor agricoli urmare a calamităților naturale din anul 2020.”	6		7	
---	--	---	---	---	--	---	--	---	---	---	--	---	--

Radu MUDREAC
Președintele Comisiei